

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályo

Tárgy

712.21

Hely

Botanikus kert

Idő

"1914"

Személy

Helyszám

Szerző

Cím

A pusztuló növénykert.

Forrás:

Világ.

Bp

(Hely)

1914. VI. 30.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

A pusztuló növénykert

Budapest, június 29.

Meg kell állapítani, hogy Budapest növénykertje már csak volt. Mert hiszen nem nevezhető botanikus kertnek az a két-háromholdas, körülépített terület, amelyen a még csak nem is olyan régmúlt időkben pompázott flóra életető elemétől, a levegőtől és napfénytől megfosztva, máról-holnapra tengődik.

Pedig valamikor szebb időket látott. Budán már 1778-ban volt botanikus kert a krisztinavárosi Aufhalter-kert helyén. 1784-ben áttelepítették Pestre, a mai Szép-utca helyére, hol 1808-ig állott. Ekkor a mai muzeum-köruti egyetemi bölcsészeti telepre került, míg végre 1848-ban mai helyére, a Ludoviceum mellé helyezték. Közel harminc holdat borított itt a botanikus-kert 12.000 élő növénye. Generációk nevelkedtek itt a kertben, magukba szíva a *scientia amabilis* szeretetét, ahogyan a nagy rendszerező Linné Károly a botanikát nevezte. Fél évszázadig állott mai helyén békésen, oktatva, nevelve, gyönyörködítve és ugylátszik feledve azt, hogy Budapesten van. Mert amikor a klinikák kiszorultak a város belső területéről, más helyre nem is lehetett az új épületeket emelni, mint a botanikus kert telkére. És az első téglavetés óta egyre sorvad, egyre zsugorodik Budapest egyetemi növénykertje; nemsokára már csak az igazgatói lak marad meg belőle.

Néhány év előtt, amikor a botanikus kert visszafejlődése már intézői előtt is tarthatatlannak látszott, az a terv merült fel, hogy az egész növényállományt a Margitszigetre telepítik át és ott fejlesztik tovább. Ez a terv azonban — amely a sziget kedvezőtlen talajviszo-

nyainál fogva nem a legszerencsésebb — a játékbank terein hajótörést szenvedett. Most azonban, hogy a kaszinó ügye, valószínűleg véglegesen, megrekedt, bizhatunk a szigeti elhelyezés felújításában, mint egyetlen gyors megoldásban.

Ellenvetésül nem hozható fel az, hogy csak nemrégiben nyílt meg a fényesen sikerült „Budapest Székesfőváros Állat- és Növénykertje”, hogy tehát külön növénykertre nincs szükség. Mert az állatkerti pálmaház kizárólag üvegházi növényeket tenyészt. Egy világváros közönsége és főleg ifjúsága azonban rá van utalva egy nagy növénykertre, amelyben együtt találja a mezők vadvirágát és az őserdők faóriásait, a gazdasági és orvosi növényeket. Rá van utalva különösen a lakosságnak az a része, amely anyagi okok vagy időhiánya miatt nem tehet egy-kétnapos kirándulásokat. És rá van utalva elsősorban az egyetemi hallgatóság, amelynek kilenczederésze úgy kerül az egyetem tantermeiből a vidéki középiskolák természetrajzi tanszékére, hogy nem tudja megkülönböztetni a buzát a rozstól, az almafa virágát a körtefától.

London legnagyobb botanikus kertje, a *Kew-Garden*, 71 hektár területű. A párisi *Jardin d'Acclimatation* 20 hektár, a *Jardin des Plantes* 30 hektárán körülbelül 20.000 növényfaj tenyészik. Berlin 250 éves *Botanischer Garten*-je (Dahlemben) 42 hektár, Szent-Péterváré 20 hektár területű.

Hogy a felsoroltakat utánozhassuk, ahhoz nem elég a pénz! Idő is kell, sok, sok idő. Éppen ezért követnek el mindazok, akiken a budapesti botanikus kert sorsa mulik, súlyos hibát. Sorra pusztulnak a régi botanikus kert 30—40 éves fái és a többi növénykultúra. Ha megállapodna a miniszterium és a főváros a végleges helyen, meg lehetne menteni ezeket. De minden habozás, minden halogatás elvesztett idő a természettudományos művelődés számára. És megérjük, hogy a következő generációk egész sora Tompa „Virágregéiből” fogja megtanulni — a növények ismeretét.